

Almanya'da aylardan beri "Gelecek İçin Cumalar" başlığı altında çevre kirlenmesine yönelik eylemler yapılıyor. Bu eylemler başka ülkelerde de bulunmakla birlikte Almanya'daki kitleselliği ve yaygınlığıyla dikkat çekiyor. Çok sayıda kentte cuma günleri yapılıyor. Üç hafta önce Frankfurt'ta Avrupa Merkez bankası önünde yapılan gösteriye 20.000 kişi katılmıştı, dün Aachen'da yapılan ise 40.000 kişi...

Katılanların yüzde 90'ından fazlasını lise ve ortaokul öğrencileri oluşturuyor.

Aachen'da yapılanın ayrı bir önemi de vardı çünkü Köln ile bu kent arasındaki ormanlık alanın bir bölümü enerji şirketi REW tarafından kömürle çalışan bir santral kurulması için tahrip edilecekti. Ormanlık alanda günlerce süren işgal ve direnişler oldu, polisle çatışmalar yaşandı. Mahkeme kararına rağmen göstericiler ormanı boşaltmadılar, ek olarak orman dışında büyük gösteriler de düzenlendi ve sonuçta şirket talebinden vazgeçmiş gibi görünüyor.

Şiddet kullanılmadan olmuyor. Şiddetin mutlaka silahlı olması gerekmez, değişik biçimleri vardır. Cuma günü okula gitmemek, mahkeme kararını tanımamak, ormanı işgal etmek, kısaca yasalara karşı gelmek de bu kapsama girer.

Dün Frankfurt'ta yapılan gösteriye yaklaşık 1000 kişi katıldı ve tamamına yakını 20 yaş altındakiler oluşturuyordu. Polis her hafta yaptığı gibi ana caddeyi yürüyüş süresince kapattı. Beklemek zorunda kalanlardan protesto eden çıkmadı, çıksa da aldırın olmazdı.

Bu gösterilerin önemli yanı sürekliliktir. Sürekli gösteri bir ya da birkaç kere büyük sayılarla yapılan gösterilerden daha etkileyicidir. Ne basında ne televizyonlarda karşı çıkan da yok... Belki vardır aralarında ama onlar da ses çıkaramıyor.

Doğrudan hayatını etkileyen çevre kirlenmesine karşı çıkmazsan, birilerinin seni dürtmesini ya da örgütlemesini beklersen, daha çok beklersin.

Yine bu hafta içinde Türkiye'den gelen kuru incirlerin yüksek miktarda kanserojen madde içerdiği açıklandı. Geri giden ürün, tıpkı Rusya'dan dönen domatesler ve Ukrayna'dan dönen çilekler gibi iç tüketime verilecektir. Fiyat da biraz ucuz olursa çabucak tüketilecek ve ardından da "kanser neden bu kadar yaygınlaştı?" diye sorulacaktır.

Almanya ve diğer Avrupa ülkelerinde üretilen gıdalar da tümüyle doğal değil, doğal olarak satılanı bile tümüyle böyle değil ama içerindeki zararlı madde oranı düşük düzeydedir.

Almanya çevre sorununun yıllardan beri gündemde olduğu, nükleer enerjiden çıkma kararı almış bir ülkedir ve buna rağmen çevre konusundaki hassaslık sürmektedir.

Türkiye'de çevre sorunu Almanya'nın çok ilerisindedir, değişik yerlerde birbirinden kopuk ve sürekli olmasa da çok sayıda çevreyle ilgili eylem yapılmıştır ve bunların başlıca özelliği kısa vadeliştir.

Mesela HES'lere karşı eylemler... O bölgede yaşayanları doğrudan etkileyecek ve insanlar yapılmasına karşı direniyorlar. AKP'nin ormanları katletmesine karşı ise böyle eylemler görülmedi. Baştan biraz yapıldı, sonra vazgeçildi. İstanbul'daki yeni havaalanı için nasıl bir orman katliamı yapıldığını, yeşille çevrili ODTÜ'nün ne duruma getirildiğini fotoğraflardan görmüşsünüzdür.

İslamcı sadece insanların cahilliğine güvenmez, kendisi de cahildir. "Şu kadar bin ağaç diktik" derken, yeni dikilen fidanların yılların ormanlarının yerini tutamayacağını bilmez.

Bizde cuma gösterileri yoktur denilebilir. Birkaç yerde olmuş ama onlar da çok zayıftı ve sürekli değillerdi.

Akla şöyle bir soru gelebilir: Almanya'daki cuma gösterilerine polis ya da bizdeki gibi iktidar tarafından kiralanmış siviller saldırırsa ne olur?

Kıyamet kopar!

O polis memurlarına, polis amirine işten el çektirilir, ilin emniyet müdürü de aynı sonla karşılaşır ve eyalet içişleri bakanı da istifa etmek zorunda kalır. Herkes Binali Yıldırım gibi “Bana ne, ben mi yaptım!” diyemez, dese de ciddiye alan olmaz. Ek olarak o sırada hangi parti yönetimdeyse yapılacak ilk seçimde büyük oy kaybına uğrar.

Partiler, değişik kuruluşlar da tepki gösterir ama asıl tepki halktan gelir ve bu halkın büyük bölümü de sol görüşlü değildir.

Bunlar yıllardan beri yaşanan kültürel değişim ve büyük birikim temelinde şekilleniyor. Yıllardan beriden kastedilen 1968 sonrasındaki 50 yıldır. Batı Almanya 68’inden –böyle diyorum çünkü Demokratik Almanya Cumhuriyeti 68 yaşamadı- en az öğrenen bu ülkenin sosyalistleri oldu. Yeşiller 68’in ürünüdür. Sosyalistler yıllarca çevre kirlenmesine karşı eylemlerle dalga geçtiler. Çevre kirlenmesinin kapitalizme özgü olduğunu, sosyalizmde bu sorunun bulunmadığını sandılar ve savundular. 1989 sonrasında eski sosyalist ülkelerde çevre kirlenmesinin boyutları açıklanınca da fena halde şaşırdılar.

Şimdiki cuma eylemlerini destekliyorlar tabii ama 20 yaş altı gençler içinde neredeyse yok denilecek kadar azlar.

Bu eylemler tabii büyükleri de etkiliyor ve Yeşiller Almanya’da SPD’yi geçerek ikinci büyük parti durumuna geliyor. Yakın gelecekte en büyük parti olması bekleniyor.

Avrupa Parlamentosu seçiminde Almanya’da ilk kez oy kullananlar açık farla Yeşiller’i tercih etmişti ve başka ne bekliyordunuz?